

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

*Матеріали
V Всеукраїнської заочної
науково-практичної конференції
(30 квітня 2019 року, м. Київ)*

Київ – 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

**ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ**

Матеріали
V Всеукраїнської заочної науково-практичної
конференції (30 квітня 2019 року, м. Київ)

КИЇВ 2019

Редакційна колегія:

- Шмалей С.В.* – доктор педагогічних наук., професор (відповідальний редактор);
Шевченко В.В. – заступник відповідального редактора, кандидат педагогічних наук, професор;
Володченкова Н.В. – кандидат технічних наук, доцент;
Виноградчий В.І. – доктор економічних наук, професор;
Гвоздій С.П. – доктор педагогічних наук, доцент;
Дашковська О.В. – кандидат хімічних наук, доцент;
Крутов В.В. – доктор юридичних наук, професор;
Мазена М.А. – доктор медичних наук, професор;
Литвиновський Є.Ю. – кандидат педагогічних наук, ст. науковий співробітник;
Редька І.В. – кандидат біологічних наук, доцент;
Слюсаренко Н.В. – доктор педагогічних наук, професор;
Філіповський О.В. – кандидат технічних наук, ст. науковий співробітник
Постолатій Т.О. – відповідальний секретар.

Затверджено до друку Організаційним комітетом V Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України»

Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали У Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. – Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – 159 с.

Матеріали конференції висвітлюють результати різноспрямованих теоретичних і прикладних різноспрямованих досліджень в сфері цивільного захисту, розкривають сучасний стан, напрями та перспективи розвитку освіти в галузі цивільної безпеки та формування культури безпеки життєдіяльності

УДК 355.58
ББК 68.69
П78

© Автори статей, 2019
© НПУ імені М. П. Драгоманова

ЗМІСТ

Азаров І.С., Сидоренко В.І. Проблема моніторингу електромагнітного середовища існування людини	8
Акчуріна С. Р., Клесівська В. Л. Вплив ГМО-вмісних продуктів на здоров'я людини.....	9
Амеліна Л.В., Біляєв М.М., Берлов О.В. Моделювання забруднення навколишнього середовища та робочих зон при емісії хімічно-небезпечних речовин ..	10
Аргунова В.С., Клесівська В. Л. Негативний вплив транспорту на довкілля	11
Артаго Г.В., Харламова Ю.Є. Нові інформаційні технології обробки інформації	12
Бабіна В.О. Історія становлення концепції екологічної безпеки країн Азії на прикладі Японії	13
Багдасар'ян С.С., Кирилєнко А.С. Техніка безпеки на заняттях з легкої атлетики для студентів ВНЗ	14
Байталоук А.О. Шляхи подолання соціально-політичних небезпек	15
Барнак Р.Ю. Воспитання гражданской сознательности на примере героев-чернобыльцев	16
Баштан С.О. Навчання заходам безпеки студентської молоді в надзвичайних ситуаціях	18
Беляев П.И., Беляева В.В., Берлов А.В., Гулько Е.Ю., Козачина В.А. Математическое моделирование аварийных ситуаций на химически опасных объектах	19
Беспалова А.В., Файзуллина О.А. Соціальні небезпеки і загрози суспільству.....	20
Бібікова А. Охорона дитячого голосу.....	21
Бикович М.Р. Закономірності виникнення соціальних та політичних джерел небезпеки.....	22
Березовецький А.П.,Тимочко В.О. Формування культури безпеки життєдіяльності у Львівському національному аграрному університеті	23
Блініська Ю.М. Алкоголізм як один з видів соціальної небезпеки.....	24
Бобро О.В., Пасібуллін Б.А., Тихохід Л.В. Психофізіологічні основи розвитку стресу при надзвичайних ситуаціях.....	26
Богатов О.І., Крайшук О.В., Буц Ю.В. З досвіду проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з охорони праці	27
Бурлака Н.І., Вонгай П.В. Вплив викидів парникових газів на організм людини та довкілля	28
Василенко О.О. Еколого-техногенні проблеми Сумської області	29
Войтко О. В., Басапєць Ю. П. Кольорова розмальовка як ефективний метод АРТ-терапії для зниження стресу	30
Volodchenkova D.V., Volodchenkova N.V. Analysis of the labor conflict level and employees behave in conflict situations	32
Володченкова Н.В. , Хиврич О.В. Управління ризиками при експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки промислових підприємств	33
Ворожбіян М.І., Катковнікова Л.А. Деякі особливості викладання курсу «Безпека життєдіяльності» у вишах	34
Воронцова Е.В. Впровадження проєктної діяльності для соціалізації здобувачів освіти	35
Голіков О.А., Кравцов М.М. Надзвичайна ситуація пов'язана з лісовою пожежою ...	37

Гончарук П.Л., Телегін О.Д. Викрадення дітей як актуальна соціальна проблема ...	38
Горб О.В. Аналіз та причини виробничого травматизму та його стан на 2017 рік в Україні	39
Городецький І.М., Ковальчук Ю.О. Аналіз екологічних небезпечних чинників у Львівській області	40
Городецький І.М., Михайлецький М.І. Аналіз інноваційних методик попередження впливу на населення небезпечних чинників	41
Гостева Д., Савіна О.Ю. Шляхи забезпечення безпеки на уроках фізичної культури	42
Гресва В.І., Бажапова А.І. Безпека на заняттях з фізичного виховання в спеціальній медичній групі	43
Дашковська О.П., Киш О.І. Сучасні професійні реалії майбутніх фахівців	44
Дашковська О.В., Погребняк В.П. Кібербезпека – важлива складова цивільного захисту населення	45
Дегтярьова А.І., Харламова Ю.Є. Розвиток логічного мислення у працівників в сфері техногенної безпеки при нестандартних аваріях і надзвичайних ситуаціях та якісного реагування на них	46
Дубінін В.А., Маркіна І.М. Методологічні основи моніторингу небезпек	47
Дурневич Г.М., Клецька В.І. Паніка психосоціальна проблема при надзвичайних ситуаціях	48
Євжеський П.С., Толстоусова О.В. Кібертероризм як загроза суспільству	49
Журавель М.О., Журавель С.М. Захист населення, територій, довкілля та майна від надзвичайних ситуацій	50
Журавель М.О., Журавель С.М. Підвищення стійкості функціонування об'єктів господарювання та територій в умовах надзвичайних ситуацій	51
Зазімко Н.С., Герасименко Н.К. Безпека занять настільним тенісом	53
Заплатинський В.М. Формування культури безпеки життєдіяльності в закладах освіти України	54
Ібришмова К., Гвоздій С. П. Інноваційні підходи до навчання з питань безпеки	55
Іванченко А.Ю., Клецька В.І. Негативний вплив поліграфічного виробництва на довкілля	56
Ізотов В.И. Формирование культуры безопасности жизнедеятельности в учебном процессе	57
Калініченко О.П., Кондель В.М. Вплив збалансованого харчування на здоров'я молоді	58
Кірічек А.В. Самогубство як соціальна небезпека: соціально-психологічна допомога особам, які схильні до суїциду	59
Кольцов А.В., Савіна О.Ю. Проблема комп'ютерних вірусів та зловмисного програмного забезпечення як причин інформаційних небезпек	60
Кокотєв П.Г., Плєтєв Д.С. Безпека занять з фехтування	61
Кондель В.М., Сотничок О.С. Основні вимоги до проектування гідротехнічних споруд	62
Креготєв С.Г., Березюк О.В. Екологічна безпека видобування біогазу в місцях депонування ТПВ	63
Кривдіна І.Б., Царюк Ю.С. Аналіз сучасного стану локально-правового регулювання соціально-екологічної безпеки в закладах вищої освіти	64

Кувічко П.С., Кравцов М.М. Формування культури безпеки життєдіяльності у навчальних закладах України	66
Курков О.Б., Грипченко П.В. Імітаційне моделювання заходів реагування на гідрологічні надзвичайні ситуації в Україні	67
Кусковець С.І. Ефективність застосування автоматичних систем пожежогасіння тонкорозпиленою водою	68
Кушніренко О.В., Мазєна М.А., Гавалко І.В., Стасів В.В. Методи формування правильного поведінкового стереотипу і захисту суглобів у хворих на системні захворювання сполучної тканини	69
Кучменко О.М. Формування готовності населення України протидіяти збройній агресії Росії	70
Лабжинська М.Ю., Володченкова Н.В. Дослідження шкідливих викидів у повітря на елеваторі	71
Лавренова А.С., Клецька В.І. Чинники небезпеки під час роботи у шахтах	72
Лішник В.В. Болєзнь по умолчанню	73
Литвинювський С.Ю. Першочергові заходи змін в безпековій освіті	74
Ліхтецька А.О. Психологічна підтримка дії населення в умовах терористичної загрози	75
Мазєна М.А., Орфін А.Я. Оцінка безпеки роботи медичних працівників які працюють з Від – позитивними пацієнтами	77
Малюта С.П., Ріселінг Р.С., Хавара Ю.П. Техніка безпеки на тренуваннях з футболу	78
Матат Д.Д. Віртуальна реальність як загроза міжособистісному спілкуванню	79
Мельничук О.І., Березюк О.В. Підвищення екологічної безпеки транспортування ТПВ за допомогою сучасних сміттєвзвів	81
Мкртчян Л. Х., Гвоздій С. П. Екологічна криза в Україні	82
Модінов Д.Ю., Романчичина В.Г. Техніка безпеки під час занять волейболом	83
Мокрий В.І., Гречаник Р.М., Мороз О.І., Петрушка І.М., Гречух Т.З., Шемелінець І.І., Бобуш О.А., Кравців Р.В., Жалівців С.І., Хрептак П.О. Технології моніторингу техногенної безпеки Стебницького гірничопромислового району	84
Мороз Н.С., Караченцева А.Д., Савіна О.Ю. Екологічний дизайн, як метод формування екологічної культури суспільства	85
Нагорна А. Тероризм та його види. Методи координації та управління	87
Накємпій О.К. Формування масової культури безпеки дітей	88
Небож Н.В., Любомская О.А. Атлетическая гимнастика, техника безопасности на тренировках	89
Неділя К.С., Гейчук А.В. Менеджмент безпеки, те що знадобиться у надзвичайних ситуаціях	90
Нежигай І.О. Поняття та різновиди натовпу, поводження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність паразитись на небезпеку	91
Немченко Ю.В. Інформаційна безпека в постіндустріальному суспільстві	93
Нижиник О.В. Організація пожежно-профілактичних заходів у педагогічних закладах освіти	94
Омельянов О.М. Правові питання захисту населення у надзвичайних ситуаціях	96

Павленко В.В. Реагування на надзвичайні ситуації, проблеми та пропозиції щодо їх вирішення	97
Платонова В. Основи теорії розвитку та припинення горіння	98
Повєда Т.П. Особливості формування культури безпеки майбутніх фахівців освітньої галузі у закладах вищої освіти	99
Піддубна Ю.С., Кондель В.М. Оцінка стану інформованості молоді щодо профілактики флюорозу	100
Рабіичук С. О. Формування культури безпеки життєдіяльності в дозвіллі	101
Раїччук В. Седативний ефект музичної терапії	102
Редька І.В. Платформи симультанного навчання спеціалістів в галузі охорони праці та надзвичайних ситуацій	103
Rezyuk V.I. Crisis of budgeting system of government expenses as an emergency situation: objective condition of theoretical and practical elaborate	105
Резюк В.Н. Чрезвычайная ситуация как общественно опасное последствие коррупционного преступного посягательства на бюджетные средства	106
Рісслінг Р.С., Малюта С.П., Лабунець Д.В. Безпека занять жіночим футболом	107
Сагайдак І.С., Чорна Т.М. Проблеми функціонування державної системи моніторингу довкілля в Україні	108
Самбор М.А. Право на свободу мирних зібрань як гарантія демократичної основи правого порядку	110
Сафонов С.А., Мазур І.Б. Організація медичного забезпечення на радіаційно-небезпечних об'єктах	112
Семенець Л.М. Зміст компетенцій студентів закладів вищої освіти з безпеки життєдіяльності	113
Сивук Д.О., Савіна О.Ю. Проблеми екологічної безпеки Миколаєва	114
Skuibida O.L. Peculiarities of the formation of competencies in securitology and safety culture at the universities	115
Слюсаренко Н.В., Гаврилюк Г.М. Безпечна праця учнів у шкільних майстернях	116
Смирнов В.А. Проблемы безопасности в контексте нового просвещения	117
Смолякова І.Д., Дімітрашко С.А. До питання про культуру безпеки життєдіяльності	118
Ставська А., Удод М. Безпека кольору в інтер'єрі для психічного здоров'я	119
Стасюк В.М. Систематичний та якісний контроль техногенної й екологічної безпеки виробничих процесів підприємств водопровідно-каналізаційного господарства	121
Степанюк О.В., Бакаліська В.С., Заплатинський В. Організація забезпечення безпеки під час спортивних змагань	122
Столевич Т.Б., Зацеркляний М.М., Зацеркляний О.М. Екологічна безпека – складова національної безпеки держави	123
Спірін А.В., Твердохліб І.В. Вплив шуму та вібрації на самопочуття тракториста	124
Тараканова А.П. Педагогічні, наукові хореографічні школи як феномен мистецької культури	125
Тарнавський А.Б. Основні заходи щодо поводження з радіоактивними відходами у зоні відчуження довкола Чорнобильської АЕС	126
Третьяков О.В., Ждамірова Ю.М. Роль органів студентського самоврядування у забезпеченні безпеки життєдіяльності вищого навчального закладу	127

Третьяков О.В., Колеснік М.І., Колеснік О.І. Профілактика дитячого травматизму	128
Третьяков О.В., Соболенко К.П. Профілактика студентського травматизму	129
Туровська Г.І. Забезпечення безпеки особистості в екстремальних ситуаціях проблема кожної людини	130
Федорчук-Мороз В.І., Віснюк О.О. Деякі аспекти екологічної безпеки сучасної України	131
Feduschak V., Gvozdii S. Ensuring safety of life in the everyday activities of a modern person	132
Хлюнов А.М., Мороз В.Ю. Розвиток та формування ключових компетентностей при вивченні курсу «Основи охорони праці»	133
Хорькова Г.В., Суєло С.Т. Екологічні проблеми сучасної України та шляхи їх вирішення	135
Цанко С.С., Кравцов М.М. Надзвичайні ситуації у наслідок вибуху аміаку	137
Ціж Л.М., Мазена М.А. Безпека пацієнтів з хворобою Альцгеймера під час фізичної терапії та у повсякденному житті	138
Чан Існ Лінь. Аналіз пожеж та їх наслідки за останні 2 місяці 2018 року	139
Чорна О.Г. Організація вивчення студентами питань цивільного захисту на практичних заняттях з безпеки	140
Шароватова О.П. Запобігання проявам людського фактору шляхом формування культури безпеки фахівців	141
Шевченко В.В. Проблематика та сучасний стан переробки твердих побутових відходів у нашій державі	142
Шевченко Ю.В. Промислова переробка твердих паливних відходів за кордоном	143
Шевченко С.І., Копилова Т.В. Склад сухих пайків в різних арміях світу	144
Шевченко С.І., Станішевська Т.І., Горна О.І. Психотравмуючі чинники введення військового стану в Україні	145
Шевченко С.І., Юсупова О.В. Нові прояви бубонної чуми у світі	146
Шевчук О.А. Електричний опір організму людини і його значення для збереження життя та забезпечення електробезпеки	147
Шеремет В.В., Кравцов М. М. Аварійні ситуації на водних об'єктах України	148
Шмалей С.В. Профілактика насильства в контексті професійних ризиків соціальних працівників	149
Шмалей С.В., Бакни С.А. Фармакологические аспекты безопасности жизнедеятельности в сфере питания	151
Шматова О.О., Шматова С.Р. Екологічні проблеми безпеки водопостачання промислових об'єктів	152
Шмырко В.Н., Пуципа Н.В., Троян Ю.Н. Актуальність тестування негативного впливу персональних комп'ютерів на здоров'я користувачів	153
Штейн П.В. Формування культури безпеки життєдіяльності в навчальних, позашкільних та громадських установах	155
Шульц А. Патові його види. Методи координації та управління	156
Ярова І.А. Собінін І.В., Старченко С.С. Охорона здоров'я – базовий елемент суспільної безпеки	158

антибіотики в якості запобіжного заходу для запобігання розвитку інфекції. ВООЗ виділила 300 тис. дол. США в якості надзвичайного фінансування.

Бубонна чума поширюється інфікованими шкурами при укусах бліх, а легенева чума - при особистому контактах людей. Нинішній спалах хвороби охоплює обидві форми чуми.

У природних вогнищах чуми регулярно проводиться дератизація, а всім жителям, які проживають на прилеглих територіях, рекомендовано користуватися репелентами, що відлякують бліх - головних переносників захворювання. При дотриманні всіх запобіжних заходів передача чуми від людини до людини в наш час повністю виключена.

Список використаних джерел

1. Perry, R. D., T. S. Lucier, D. J. Sikkema, and R. R. Brubaker. 1993. Storage reservoirs of hemin and inorganic iron in *Yersinia pestis*. *Infect. Immun.* 61:32-39. 206.

ПРОМІСЛОВА ПЕРЕРОБКА ТВЕРДИХ ПАЛІВНИХ ВІДХОДІВ ЗА КОРДОНОМ.

Шевченко Ю.В.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
korsyn_ula@ukr.net

Саме промислова переробка, враховує вимоги екології, ресурсозбереження та економіки. являє собою кардинальний шлях вирішення проблеми твердих паливних відходів (ТПВ). Широко застосовуються такі технології для переробки ТПВ:

- термічна обробка (в основному спалювання);
- біотермічне аеробне компостування (з отриманням біопалива);
- анаеробна ферментація (з отриманням біогазу);
- сортування (з вилученням тих чи інших цінних компонентів для вторинного використання видаленням шкідливих компонентів, виділенням окремих фракцій, найбільш придатних технічно, екологічно і економічно для переробки тим чи іншим методом.

В європейських країнах спалюванням переробляють 20-25% обсягу міських відходів, в Японії — близько 65%, в США — близько 15% (у США сміттєспалювання розглядають як один з основних способів продовження терміну служби звалища). Судячи по закордонним даним, технологія прямого спалювання ТПВ становить екологічну небезпеку внаслідок токсичних викидів, у зв'язку з цим переходять на комплексну переробку ТПВ. Прикладом може служити сміттєпереробний завод продуктивністю 200 тис. т на рік в японському місті Осака.

До універсальних відходів належать побутові небезпечні продукти, їх можна ідентифікувати за такими категоріями:

- автомобільні продукти (наприклад, гальмівна і рідина, антифриз та акумуляторні батареї, бензин, газ, дизельне паливо, тощо);
- продукти для ремонту будинку (наприклад, фарба, лак, скнишадар, клей, азбест);
- продукти домашньої хімічестки (наприклад, різні чистячі засоби) і
- пестициди, медикаменти, шприци, пожежний вогнегасник, запальнички, димові сигналізації, фотографічні хімікати вибухонебезпечні (петарди, феєрверки), що містять свинець, фреон, ртуть (термометри),
- продукти електроніки,
- вироби з пластмаси (пляшки, мішки).

У структурі побутових відходів (сміття) 80% припадає на три види відходів:

- харчові відходи (30%),
- пакувальні матеріали і тару (25%) і
- макулатуру (25%).

Сприяння утилізації побутових відходів та рецикловання сировини оголошено одним із пріоритетів політики державного регулювання до 2030 року.

ЕЛЕКТРИЧНИЙ ОПІР ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ І ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ

Шевчук О.А.

Рівненський державний гуманітарний університет
lena7shevchuk@gmail.com

Відомо, що серед нещасних випадків людини у виробничому середовищі 3 % — займають електротравми, 12 % людей — помирає від ураження електричним струмом. В Україні на один мільйон жителів — 30 помирає в наслідок електричних травм через не дотримання заходів електробезпеки, що відносяться до важливих питань охорони праці.

Електробезпека — система організаційних і технічних заходів, що забезпечують захист людини від шкідливої та небезпечної дії електромагнітного поля, статистичного струму, електричної дуги, електричного струму.

Є різна дія на людину електричного струму: механічна (пошкодження цілісності тканин: м'язів, кісток, сухожилків тощо), хімічна (розшарування крові, плазми, зміна фізико-хімічного складу крові), термічна (електричні знаки, електрометалізація, внутрішні та зовнішні опіки окремих ділянок тіла), світлова (електрофотальмія — пошкодження очей ультрафіолетовими променями електричної дуги), електролітична, біологічна (судомне скорочення м'язів, фібриляція серця, збудження нервової системи, зупинка дихання і кровообігу). Найбільш складною є біологічна дія струму.

Наслідки ураження електричним струмом залежать від певних несприятливих умов та чинників: 1) чистоти тіла (чи є бруд на шкірі); 2) вологості шкіри (чи не мокра шкіра); 3) цілісності шкіряного покриву (чи не має ран, порізів на шкірі); 4) віку людини; 5) статі людини; 6) шляху проходження електричного струму через різні частини тіла (голова, верхні, нижні кінцівки тощо); 7) доторкання до електричного проводу певною частиною верхньої кінцівки (зовнішня чи тильна її частина); 8) напруги, частоти, характеру, сили струму; 9) умови навколишнього середовища; 10) фізіологічного стану (опір тіла людини).

Сила струму залежить від напруги і сумарного електричного опору, що включає в себе опір тіла людини, який визначається опором рогового шару шкіри.

При проходженні електричного струму в тканинах людини виділяється тепло (Дж): $Q = I^2 R t$, де I — струм, який проходить через тіло людини (А); R — опір тіла людини (Ом); t — час проходження струму (с). При проходженні через тіло людини електричного струму більше 1А можуть з'являтися опіки (температура в тканинах досягає 60–80°С).

Виміряти електричний опір тіла людини можна за допомогою: містка Уїтстона, тестера ТЛ-4М (стаціонарно), метода амперметра та вольтметра (джерело струму на 1,5 В — сухий гальванічний елемент 145 У; мікроамперметр — 0–100 мкА; реостат; мідні електроди двох видів (трубчасті її пластинчасті); вимикач; вольтметр — тестер ТЛ-4М зі шкалою на 3В; реостат — подільник напруги). Найбільш оптимальний — метод амперметра та вольтметра.

Дослиди свідчать, що розрахунок електричного опору організму людини здійснюється згідно закону Ома для ділянки кола $R = U/I$, де R — опір (Ом), U — напруга (В), I — сила струму (А). Середній електричний опір організму учнів 5-11-х класів ЗНЗ є індивідуальним для кожного. Вищими були показники в учнів 5–8-х класів (9 кОм) і в учнів 9-11-х класів (11,8 кОм), так як з віком електричний опір тіла людини зростає. Більш уразливими до дії електричного струму є учні 5-8-х класів. Тому їм необхідно бути обачливими, обережними щодо власного життя та здоров'я, щоб запобігти нещасних випадків у процесі використання електричних приладів. Також *електроопірність залежить від збільшення розміру тіла* (площа провідника), змінних характеристики шкіри, стану здоров'я, статі. Наприклад, середній електричний опір тіла дівчат десяти вищий по відношенню до хлопців (33 кОм; 30 кОм). Тобто, для дівчат порогові значення струму в 1,5 рази нижчі, ніж у хлопців.

Від зросту учнів опір не залежить (нижчі та високі учні мали величину електричного опору — 25 кОм).

Середній електричний опір в учнів, що мають різні захворювання дещо нижчий від показників середнього електричного опору тіла здорових учнів. *Найменш вразливими* до електричного струму є учні, що мають захворювання травної та ендокринної систем. *Найбільш вразливими* є учні з порушеннями опорно-рухового апарату (23 кОм) по відношенню до здорових – 27 кОм.

Також має значення *шлях проходження струму через тіло* та місця входу і виходу струму. Із можливих шляхів проходження струму через тіло учнів найнебезпечнішими є: ураження головного мозку (голова-руки, голова-ноги), серця та легень (руки-ноги). Менше небезпечний шлях – нога-нога (22 кОм), більш небезпечний шлях – рука-голова (220 кОм). Опір на шляху нога-голова становив 111 кОм, що в 2 рази менше опору на шляху рука-голова. Опір в різних ділянках руки суттєво відрізняється: 6500 кОм (ділянка плечового поясу) і 163 кОм (ділянка долоні). Дослідження різних ділянок шкіри на голові свідчать, що опір щоки і лоба учнів є найменшими (650 кОм), а у скроневій ділянці – найбільшими (13000 кОм). Різним є опір обстежуваних ділянок шкіри на нозі людини. Отже, *найбільш вразливими до дії електричного струму є*: 1) «нога-нога» та «рука-нога» (щодо шляхів проходження); 2) плече й передпліччя, щоки та лоб, стони учнів (відносно різних частин тіла). Про це необхідно пам'ятати, коли ми бачимо обірваний електричний провід та намагасмося звільнити потерпілого від дії електричного струму.

Електричний опір тіла людини є нелінійним, змінюється при зміні прикладеної напруги. Опір – індивідуальна характеристика кожної людини і його значення залежить від багатьох чинників. Електричний опір тіла учня визначається *опором рогового шару шкіри*. Якщо шкіра суха, чиста, без пошкоджень, опір тіла становить 500–500000 Ом. Електричний опір зволоженої, забрудненої шкіри різко зменшується до 300–500 Ом, що значно підвищує небезпеку ураження. Тривалість проходження електричного струму через тіло учня визначає наслідок ураження. Через 30 сек. від моменту проходження електричного струму опір тіла учня зменшується на 25 %, через 90 сек. – на 70 %. Тому необхідно якнайшвидше припинити дію електричного струму на організм людини для надання їй ефективної домедичної чи долікарської допомоги.

На електричний опір тіла людини впливає голод, емоційне збудження, хворобливість, втома тощо. Також важливе значення має *увага, психічна готовність людини до можливої небезпеки*. У переважній більшості випадків несподіваний електричний удар призводить до важких травм і смерті, ніж при усвідомленні людиною існуючої небезпеки ураження.

Список використаних джерел

1. Москальова В. М. Основи охорони праці: підручник / В. М. Москальова. – К. : ВД «Професіонал», 2005. – 672 с.
2. Шевчук О. А. Конспекти лекцій з безпеки життєдіяльності: [навч. посіб. для студ. гуманіт. і природн. спеціальностей вищ. навч. закл.] / М. П. Костюк, О. А. Шевчук. – Рівне: РДГУ, 2006. – 70 с.
3. Шевчук О. А. Словник з безпеки життєдіяльності: [навч.-метод. посіб. для студ. гуманіт. і природн. спеціальн. вищ. навч. закл. України I-IV рівн. акредит.] / О. А. Шевчук. – Вид. 2-ге, доповн. і перер. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – 184 с.

АВАРІЙНІ СИТУАЦІЇ НА ВОДНИХ ОБ'ЄКТАХ УКРАЇНИ

Шеремет В.В., Кравцов М. М.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Sheremetania@rambler.ru

Україна — розвинена морська держава, одна з найбільших у Європі. Її кордон складають 7689 км., з яких — 2059 км, або 27% довжини — морські. Довжина внутрішніх водних шляхів — 4441 км. На території нашої Вітчизни знаходиться понад

2000 річок (загальною довжиною 65 тис. км.), 1700 озер (загальною площею 33 тис. га.), 530 водосховищ (загальною площею 800 тис. га.), 12 гідровузлів, понад 16 тис. мостів. Протяжність магистральних нафтопродуктопроводів України складає 7095 км, газопроводів — 16940 км, крім того, в Україні працюють шість нафтопереробних заводів

Могутність природи... Воно проявляється в різних стихіях - рухах величезних мас повітря і води, землетрусах, багатьох інших явищах природи. Всі ці стихії в певних умовах можуть призводити до загибелі судів і кораблів, до загибелі людей на судах, до руйнування прибережних районів суші. Масштаби катастроф, викликаних природними явищами, нерідко величезні [1].

Кожного дня в море виходить близько 30 тисяч кораблів, на яких знаходиться більш ніж 1 млн людей екіпажу. Згідно статистики в рік тоне близько 350 кораблів серед яких 10% це серйозні аварії [2].

Аварія на морських (річкових) судах - це небезпечна подія, що призводить до загибелі людей, заподіяння шкоди здоров'ю, знищення і пошкодження транспортних засобів або шкоду для навколишнього природного середовища [3].

Основними причинами аварійності на водному транспорті є:

- механічна непридатність судів до експлуатації на морі або виникнення в них механічних поломок;
- невиконання правил експлуатації суден і обладнання;
- судноводні помилки;
- невиконання нормативних вимог пожежної безпеки;
- порушення правил пожежної безпеки при перевезенні вантажів та ін. [4].

Дуже велика кількість аварій і катастроф на судах відбуваються під впливом природних факторів: ураганів, штормів, туманів, а також з вини людей: капітанів і членів екіпажу, через промахи і помилки при проектуванні і будівництві судів [5].

Таким чином, при аварійних ситуаціях першочергово необхідно виконати наступне - порятунок людей, що зазнають лиха, ліквідація пожежі та пробіти що можуть понести катастрофічні наслідки.

Список використаних джерел

1. В. А. Макашев, С. В. Петров. «Опасные ситуации техногенного характера и защита от них: учебное пособие» стр.105-107
2. Правила для предупреждения столкновения судов в море <http://flot.com/publications/books/shcl/shipnavigation/148.htm?print=Y>
3. <https://ukrbukva.net/page.2.92146-Avarii-i-katastrofy.html>
4. Стан техногенної та природної безпеки в Україні в 2002 році. – К.: ДЦІ “Чорнобиль ІнтерІнформ”, 2003. – 292 с
5. Яцик А. В., Хорєв В.М. Водне господарство України. – К.: Генеза, 2000. – 456 с

ПРОФІЛАКТИКА НАСИЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Шмалей С.В.

Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова
pruhco@ukr.net

Система профілактики прояву жорстокості та насильства щодо соціальних працівників знаходиться на етапі становлення і вбудовується поступово, враховуючи динамічні суспільні виклики. У роботі здійснено аналіз наукових джерел щодо усвідомлення чинників виникнення професійних ризиків соціальних працівників і експериментальне дослідження комплексу соціальних та професійних ризиків як практикуючих фахівців соціальних служб так і майбутніх спеціалістів.

Ярова І.А., Собінія І.В., Старченко Є.С.
Одеський національний політехнічний університет
yarova@ori.ua

Сучасна концепція безпеки ґрунтується на забезпеченні потреб окремої особистості, наприклад, потреби в особистій фізичній або економічній безпеці. Але оскільки особистість завжди є членом суспільства, завдання забезпечення індивідуальної безпеки, групуючись, трансформуються в завдання створення безпеки суспільства в цілому. Таким чином, взаємозв'язок, що існує між особистістю і суспільством, призводить до виникнення нового поняття в сфері безпеки – суспільної безпеки.

Суспільна безпека – стан захищеності всіх членів суспільства, який характеризується відсутністю небезпек в першу чергу для життя і здоров'я громадян, а також відсутністю загроз для матеріальних, духовних і культурних цінностей суспільства.

Суспільну безпеку можна розглядати як безперервно реалізований процес забезпечення оптимальних параметрів життєдіяльності індивідуумів і суспільства в цілому. Парадигма сучасної безпеки полягає у створенні колективної безпеки суспільства шляхом убезпечення кожного громадянина.

Концепція безпеки людини, що прийнята ООН [1], виділяє сім основних категорій безпеки сучасного суспільства: економічна безпека, продовольча безпека, безпека для здоров'я, екологічна безпека, особистісна безпека, безпека спільноти, політична безпека.

Всі вказані категорії тісно пов'язані між собою: реалізація аспектів екологічної безпеки забезпечує безпеку для здоров'я громадян; безпека особистості призводить до безпеки спільноти (сім'ї, соціальних груп, етносу). Об'єктом безпеки є в першу чергу людина і опосередковано – суспільство в цілому. Отже, забезпечення безпеки суспільства пов'язано з протидією небезпекам індивідуального і соціального характеру, що загрожують особистості.

Основним завданням безпеки є надання особистості гарантій захищеності від загроз різного походження, в тому числі загроз здоров'ю. Серед Цілей сталого розвитку, прийнятих державами-членами ООН в 2015 році, забезпечення здорового способу життя для всіх в будь-якому віці займає ключову позицію. Практично всі інші цілі так чи інакше пов'язані із забезпеченням здоров'я різних верств або демографічних груп населення до людства в цілому [2].

Найбільш ефективним способом захисту є запобігання та усунення причин виникнення небезпек, спрямованих на окремі соціальні об'єкти. Зокрема, безпека для здоров'я кожного члена суспільства досягається шляхом загального охоплення населення послугами охорони здоров'я [3]. Поняття загального охоплення означає певний комплекс базових медико-санітарних послуг, спрямованих на профілактику та лікування тих захворювань, які є найбільш характерними причинами смертності в кожній державі. Важливою умовою є висока якість послуг, що надаються, і загальний доступ до них, який реалізується на рівні державної системи охорони здоров'я.

Список використаних джерел

1. Human Development Report 1999: Published for the United Nations Development Programme. New York: Oxford University Press, 1999.
2. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 № 70/1. Transforming our world: the 203 Agenda for Sustainable Development. Режим доступу: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=R
3. Research for universal health coverage: World health report 2013. http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/85761/9789240690837_eng.pdf?sequence=2

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали

У Всеукраїнської заочної науково – практичної конференції
(30 квітня 2019 року, м. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова)

Тези та повідомлення публікуються в авторській редакції

Підписано до друку 30.05.2019 р.
Формат- 60X 84/16
Ум.- друк. аркушів – 9,24
Друк цифрований. Папір офсетний.
Гарнітура Times ET
Наклад – 100 прим. Замовлення № 163

т. (068) 489-07-66
м. Харків, пл. Конституції, 2/2
www.copy-copy.com.ua